

บทสรุปผู้บริหาร
การสัมมนาคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย
ร่วมกับผู้บริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
(KMUTT Retreat) ครั้งที่ 22
วันเสาร์ที่ 17 มกราคม 2558 และ วันอาทิตย์ที่ 18 มกราคม 2558
ณ ศูนย์บริการทางการศึกษาราชบุรี มจร. จังหวัดราชบุรี

- 1 ดร.ทองฉัตร หงส์ถาวรณ นายกสภามหาวิทยาลัย กล่าวต้อนรับและเปิดการประชุม Retreat ครั้งที่ 22 ครั้งนี้มีเรื่องน่าสนใจ รวมถึงการลงทุนสร้าง มจร. ราชบุรี ที่ปรารถนาจะพัฒนาให้เป็น Residential College เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ และยินดีที่เห็นกิจการก้าวหน้าไปมาก โดยมี รศ.ดร.บุญเจริญ ศิริเนาวกุล เป็นกำลังสำคัญในการสร้างวิทยาเขต รศ.ดร.สมชาย จันทรชานา ได้เสียสละและต้องช่วยอีกนาน รวมทั้ง ดร.ฤทธิพงษ์ กิรติกร เป็นคนสำคัญที่พยายามพัฒนาให้ มจร. ราชบุรีเป็น Residential College ด้วย การประชุมไม่มีพิธีรีตองขอให้ออกความเห็นข้อเสนอแนะร่วมกันเพื่อให้มหาวิทยาลัยก้าวหน้าขึ้นไป
- 2 ผศ.ดร.ทิพวรรณ ปิ่นวนิชย์กุล แจ้งกำหนดการประชุมช่วงเช้าวันนี้ว่า รศ.ดร.ศักรินทร์ ภูมิรัตน อธิการบดีจะเล่าภาพรวมและสิ่งที่ต้องการอภิปราย รศ.ดร.บัณฑิต พึ่งธรรมสาร รองอธิการบดีอาวุโสฝ่ายวิจัยและนวัตกรรม จะนำเสนอหัวข้อการพัฒนาภาคความร่วมมืออุตสาหกรรม ตามพันธกิจการปรับโครงสร้างหน่วยงาน ในช่วงบ่าย รศ.ดร.สมชาย จันทรชานา รองอธิการบดี มจร. ราชบุรี จะบรรยาย Residential College พาเยี่ยมชม มจร. ราชบุรี พรุ่งนี้เช้า เป็นการรายงานความคืบหน้าโครงการ KX โดย ดร.ไมตรี วสันติวงศ์
- 3 รศ.ดร.สมชาย จันทรชานา กล่าวต้อนรับในนาม มจร. ราชบุรี อาจารย์เจ้าหน้าที่ มจร. ราชบุรี มาร่วมต้อนรับและประชุมวันนี้ไม่มากเพราะเป็นวันเสาร์อาทิตย์ บางส่วนไปงาน JSTP ที่ประเทศลาว บางส่วนที่จัดงาน Bee Park ตั้งแต่ปีใหม่ได้ขอกลับบ้านในสัปดาห์นี้

ภาพรวมของหัวข้อการประชุมระดมสมอง ครั้งที่ 22
โดย รศ.ดร.ศักรินทร์ ภูมิรัตน อธิการบดี

- 4 รศ.ดร.ศักรินทร์ ภูมิรัตน อธิการบดี แจ้งว่าการประชุมในหัวข้อแรก รศ.ดร.บัณฑิต พึ่งธรรมสาร ซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นรองอธิการบดีอาวุโสฝ่ายวิจัยและนวัตกรรม จะนำเสนอบทบาทหน้าที่ของ มจร. ในการเป็นมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์ที่ต้องสร้างความเข้มแข็งตามแผนยุทธศาสตร์และสร้างผลกระทบร่วมเพื่อพัฒนาแนวทางใหม่ในอนาคตของ มจร. การสร้างภาคี ระดมทรัพยากรเสริมสร้างบทบาทหน้าที่พัฒนาให้เกิดความยั่งยืน การช่วยเสริมคุณภาพงานวิจัยนวัตกรรมโดย WiL ให้เกิดคุณภาพการเรียนรู้กับนักศึกษา เป็น Corporative Research ร่วมกับภาคเอกชน รวมถึงโครงการ Student Entrepreneurship Program
- 5 มจร. ราชบุรี มีการจัดการเรียนการสอน ผลักดันกิจกรรมและลงทุนสร้างอาคาร โดยคณะวิศวกรรมศาสตร์ เห็นความสำคัญเริ่มการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ที่ มจร. ราชบุรี เน้นกลไกสร้างการเรียนรู้ให้ดีขึ้น นำไปสู่ฐานการสร้าง KMUTT 3.0 และการผลิตบัณฑิตคุณภาพ เป็นความท้าทายทั้งรูปแบบ วิธีการจัดการ คุณภาพ

การเรียนการสอน และการทำความเข้าใจทั่วถึงทั้งใน มจร. และ ราชบุรี มจร. โดยรวม จังหวัดราชบุรี ภาค ตะวันตก และระบบการศึกษาของไทย แม้ค่าใช้จ่ายนักศึกษาต่อหัวจะสูงกว่าบางมตสองเท่าแต่ให้ผลดีและ ประเทศชาติได้ประโยชน์

- 6 KX มี ดร.ไมตรี วสันตวิวงศ์ ช่วยประสานงาน เป็นพื้นที่ในเมืองของ มจร. สำหรับสร้างปฏิสัมพันธ์เพื่อการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างเอกชนรายย่อยที่ต้องการความรู้ และฟุ่มเฟือย และโครงการ Student Entrepreneur นักศึกษาสามารถใช้พัฒนาตนเอง มีความร่วมมือกับภาคเอกชนขนาดใหญ่ ธนาคาร สภาหอการค้า สร้างความ เข้าใจทั้งภายในและภายนอกให้บรรลุเป้าหมาย ต้องออกแบบระบบให้พัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

มจร. กับการพัฒนานวัตกรรมและภาคีความร่วมมือกับอุตสาหกรรม

โดย รศ.ดร.บัณฑิต พึ่งธรรมสาร รองอธิการบดีอาวุโสฝ่ายวิจัยและนวัตกรรม

- 7 ขอบคุณทีมงาน ผศ.ดร.มณฑิรา นพรัตน์ รองอธิการบดีฝ่ายอุตสาหกรรมและภาคีความร่วมมือ และสำนักงาน วิจัย นวัตกรรมและพันธมิตร
- 8 ช่วงเวลานี้ บทบาทของวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีกับการพัฒนาเศรษฐกิจได้รับความสนใจอย่างมาก ผู้บริหาร มจร. มีบทบาทในคณะปฏิรูปวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เป็นที่ปรึกษาของ สวทช. ที่สามารถ ชี้แนะ มีสัญญาณเด่นชัดมากขึ้นทั้งภาครัฐและเอกชน มีการผลักดันการพัฒนานวัตกรรมเป็นวาระแห่งชาติ อยู่ใน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ผลักดันให้ภาคเอกชนมีสัดส่วนพัฒนางานวิจัยนวัตกรรมเป็น 70:30 (เอกชน :รัฐ) มีมาตรการจูงใจทางภาษีให้ลดหย่อนภาษีสามเท่า BOI เพิ่มสิทธิประโยชน์ในการลงทุน วิจัย กำหนดให้รัฐวิสาหกิจใช้ร้อยละ 3 ของกำไรในการพัฒนางานวิจัย ซึ่งภาคเอกชนเริ่มให้ความสนใจกับ นวัตกรรมมากขึ้น เช่น ภาคเอกชนลงทุนสร้างห้องปฏิบัติการในมหาวิทยาลัยหรือ SCG มีเป้าหมายในการใช้ เงินหกพันล้านบาทเพื่อพัฒนางานวิจัย แต่ใช้ไม่หมด
- 9 UNESCO กำหนดว่านวัตกรรมคือการทำสิ่งใหม่ การปรับปรุงส่วนที่สำคัญ การจัดองค์กรใหม่ การจัด ความสัมพันธ์กับภายนอก มีการเชื่อมโยงกับหน่วยงานต่างๆ มีตัวบ่งชี้ที่เป็นตัวเลขดุลการชำระเงินทาง เทคโนโลยี การคิดค่า Royalty ทรัพย์สินทางปัญญา กิจกรรมนวัตกรรมคือกิจกรรมเชิงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ที่นำไปสู่การนำไปใช้ได้จริง ธุรกิจใดที่ไม่มีนวัตกรรมจะแพ้คู่แข่ง ด้อยประสิทธิภาพ นวัตกรรม จึงเป็นกุญแจสำคัญ
- 10 มหาวิทยาลัยต้องพัฒนาวิธีคิดและวิธีทำงาน อดีตเน้นการศึกษาวิจัยเป็นหลัก ปัจจุบันมีแรงกดดันมากขึ้น ต้อง ถ่ายทอดความรู้สู่ภาคเอกชน ต้องร่วมกับชุมชนสังคมรอบข้างเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม มีความสัมพันธ์ โดยตรงกับภาคอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็ว มจร. ต้องคิดเชิงการค้า มีวิสัยทัศน์การเป็นผู้ประกอบการเชิงธุรกิจ สร้างกลไกการอำนวยความสะดวกในกิจกรรมต่างๆ การจัดตั้งบริษัท Spin Off หน่วยบ่มเพาะธุรกิจ อุทยาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หน้าที่และขอบเขตของมหาวิทยาลัยต้องทำงานใกล้ชิดกับภาคอุตสาหกรรมให้ มากขึ้น

- 11 ยุทธศาสตร์ด้านนวัตกรรมและภาคีความร่วมมือของ มจร. ภายใต้ยุทธศาสตร์วิจัย มีเป้าหมายในการสร้างผลงานวิจัยที่มีผลกระทบ การปรับโครงสร้างหน่วยงานและโครงสร้างผู้บริหาร การปรับ Mindset ของอาจารย์ นักวิจัย ผู้บริหาร มจร. และภายนอกมหาวิทยาลัยด้วย การทำความรู้จักกับอุตสาหกรรมใหญ่เชิงรุกเพื่อสร้างความร่วมมือด้านนวัตกรรม และการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานและฝึกงาน การจัดตั้ง KX ที่มีบทบาทช่วยทำให้เกิดนวัตกรรม การจัดตั้งบริษัท นววิวรรธ จำกัด (Holding Company) เป็นแหล่งหารายได้ให้ มจร. การพัฒนานักจัดการงานวิจัยและนวัตกรรม (University Research Administrators – URA) เพื่ออำนวยความสะดวกให้นักวิจัยในการประสานความร่วมมือเชื่อมโยงนักวิจัยกับภาคอุตสาหกรรม การบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา การถ่ายทอดเทคโนโลยีและการตลาด การนำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ การพัฒนาผู้ประกอบการ และกิจกรรมส่งเสริมอื่นๆ
- 12 มูลค่าโครงการที่ลงนามในสัญญาปี 2557 จำนวน 550 ล้านบาท ไม่นับรวมโครงการวิจัยจากแหล่งทุนปกติรวบรวมจากสำนักวิจัยและบริการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สวท.) และคณะต่างๆ ซึ่งควรเพิ่มสัดส่วนนี้มากขึ้น เพิ่มความสัมพันธ์กับภาคเอกชนมากขึ้น ภาคอุตสาหกรรมที่มีความร่วมมือกับ มจร. อันดับต้นๆ ยังเป็น ปตท. SCG เบทาโกร Western Digital มิตรผล CPF เป็นการพัฒนาภาคีความร่วมมือเชิงกลยุทธ์ (Strategic Partner) ร่วมวิจัยพัฒนา สร้างโจทย์วิจัยกับภาคเอกชน การบริการวิชาการ การพัฒนาทักษะบุคลากรด้วยการฝึกอบรม ต้องสร้างความไว้วางใจ โดยศิษย์เก่า มจร. ภายใต้โครงการ WiL และกรรมการส่งเสริมมหาวิทยาลัย มีบทบาทในการช่วยเหลือ แต่โจทย์วิจัยมีมากกว่ากำลังรองรับ ในปี 2558 มจร. ครบรอบการก่อตั้ง 55 ปี จะมีโครงการกระตุ้นงานวิจัย กำหนดแผนงานและเป้าหมาย จะใช้งบ 555 ล้านบาทใน 5 ปี

ประเด็นความคิดเห็นจากที่ประชุม

- 13 มจร. ทำเรื่องนี้นานแล้ว สร้างความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัย เอกชน ผู้ประกอบการ หาแนวทางการทำธุรกิจง่ายขึ้น ขอบคุณหหลายท่านที่ทำให้เป็นจริง มจร. บางมดพื้นที่เต็ม ขยายพื้นที่ไปบางขุนเทียน และราชบุรี ที่รัฐบาลมีนโยบายจัดตั้ง Sister University เมื่อได้สถานที่แล้วรัฐไม่สนับสนุนงบประมาณ ดร.กฤษณพงศ์ กีรติกร และ รศ.ดร.บุญเจริญ ศิริเนาวกุล ช่วยวางแผนร่วมทำให้ มจร. ราชบุรี เป็น Practice School เป็นความร่วมมือกับ MIT และ มจร. เริ่มโครงการ C-ChEPS ทำให้เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมมากขึ้น เพิ่มบทบาทของช่างเทคนิคในอุตสาหกรรม โดย มจร. สอนวิชาพื้นฐานเพิ่มเติม
- 14 หน้าที่ของมหาวิทยาลัยเปลี่ยนแปลงไป ต้องเชื่อมโยงถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่อุตสาหกรรม แต่คนไทยไม่คุ้นเคย เพราะเป็นเรื่องของประเทศแถบตะวันตก เช่น ประเทศเยอรมนี ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา การหลุดพ้นจากประเทศที่มีรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap) จำเป็นต้องเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรม การที่ มจร. มีระบบบริหารจัดการ มีโครงสร้างชัดเจนได้ประโยชน์ทุกฝ่าย มีอาจารย์รองรับ มีการปรับตำแหน่งทางวิชาการ ภาระเบียบเอื้อ การตั้งบริษัท Start-up การสร้างผู้ประกอบการรุ่นใหม่เป็นภารกิจหนึ่ง ทำให้มีประสิทธิภาพเรียนรู้มากขึ้น หากกลไกร่วมกับภาคอุตสาหกรรมนำไปใช้ประโยชน์ให้มากขึ้น เป็นความท้าทาย มหาวิทยาลัยช่วยสร้างธุรกิจและช่วยชุมชน คนทุนน้อยสามารถเริ่มต้นได้ ทำให้เกิด SMEs ที่เข้มแข็งและดำเนินงานร่วมกันมากขึ้น ต้องเห็นและสร้างตัวอย่าง เปิดโอกาสเรื่อง Talent Mobility ต้องคัดเลือกนักศึกษาและผลิตบัณฑิตอย่างมีเป้าหมาย

- 15 โครงการ Practice School มีส่วนทำให้อุตสาหกรรมดีขึ้น มีรายได้ดีขึ้น แต่ มจร. มีค่าใช้จ่ายสูง ต้องจ้างคนเพิ่ม ทำอย่างไรให้อุตสาหกรรมสนับสนุนค่าใช้จ่ายของมหาวิทยาลัยเพื่อจ้างคนและพัฒนาต่อได้ จะได้เสริมงบของรัฐ ค่าเล่าเรียนนักศึกษาปริญญาตรี และงบวิจัย สมัยเริ่มโครงการ ChEPs ได้รับการสนับสนุนจากไม่กี่หน่วยงาน ครอบคลุมค่าใช้จ่ายแต่ไม่มีกำไร ช่วงหนึ่งติดลบเพราะเข้าไม่ถึงผู้ใหญ่เมื่อการบริหารจัดการเปลี่ยนแปลง ต่อมาเมื่อความเชื่อมั่นเพิ่มขึ้น ความชัดเจนดีขึ้นเรื่อยๆ เกิดโครงการ C-ChEPs อบรมให้กับบุคลากรของเอกชน ขยายผลการทำงานภาคเอกชนนำไปสู่การวิจัยพัฒนา สามารถแก้ไขปัญหา พัฒนาโรงงานเพิ่มผลผลิต มีการทำวิจัยเชิงรุกร่วมกัน มหาวิทยาลัยได้ประโยชน์ สร้างรายได้จากงานบริการวิชาการเพิ่มขึ้น เอกชนเห็นความสำเร็จของงานเกิดโครงการ WiL สนับสนุนค่าใช้จ่ายนักศึกษาปริญญาตรีทั้งหมด ปัจจุบันสามารถจัดสรรทรัพยากรคืน เป็น Positive Return
- 16 ปัญหาของภาคอุตสาหกรรมมีหลายอย่าง ขาดเงินทุนช่วยวิจัย ทำผลิตภัณฑ์ไม่มีทิศทาง ไม่รู้จะหาเครื่องมือทรัพยากรที่ใด วัตถุดิบไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ภาวะขาดแคลนแรงงานโดยเฉพาะแรงงานฝีมือ ธุรกิจไม่สามารถรอเวลาทำวิจัยได้ ทำต้นแบบได้แต่ผลิตไม่ได้หรือต้นทุนรับไม่ได้ ผู้ประกอบการต้องมีทักษะ และ URA มีส่วนสำคัญที่จะช่วยนักวิจัยให้ทำงานตรงกับความสามารถ การทำ Research Mapping เลือกใช้เทคโนโลยีในการผลิตผลิตภัณฑ์ การทำการตลาดโดยจัดงาน Technology Trade Fair ซึ่งนักวิจัยรู้ดีที่สุดว่าจะใช้เทคโนโลยีใดในการวิจัยต่อยอดแล้วเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรม เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ แล้วนำงานเป็นส่วนหนึ่งในการฝึกนักศึกษา การตั้งมูลนิธิจะช่วยหาทุนได้มาก การใช้กระบวนการยกเว้นภาษีกับการจ้างวิจัยจะช่วยส่งเสริมการทำวิจัยร่วมกัน โดยเฉพาะในยุค Digital Economy ควรเน้นและเป็นผู้ร่วมงานวิจัยทางด้าน Digital Technology-based
- 17 ภาคเอกชน เช่น ปตท. แม้จะเป็นพันธมิตรมีความร่วมมือดีกับมหาวิทยาลัย แต่จะเป็นคู่แข่งสำคัญเพราะ ปตท. พัฒนาเทคโนโลยีเองทั้งหมด มีการลงทุนมหาศาลเพื่อสร้างมหาวิทยาลัย ปตท. และจะสรรหาดีผู้บริหาร อาจารย์นักวิจัยและนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยต่างๆ ควรมีวิธีไม่เป็นคู่แข่ง โดยการอบรมบุคลากรของภาคเอกชน สร้างความสัมพันธ์อันดี เมื่อเติบโตก้าวหน้าเป็นผู้บริหารในอนาคตจะเชื่อมโยงกันได้ ดังเช่นประเทศญี่ปุ่นใช้เวลาห้าสิบปีให้ทุนการศึกษาแก่คนไทย เป็นความอดทนในการสร้างความนิยมและความผูกพัน โดยใช้การศึกษาการอบรม เพิ่มจำนวน สร้างคุณค่า ความยั่งยืน

ความก้าวหน้าการดำเนินงาน Residential College ณ มจร. ราชบุรี

รศ.ดร.สมชาย จันทรชานา รองอธิการบดี มจร. ราชบุรี

- 18 พื้นที่ มจร. ราชบุรี 1,117 ไร่ Residential College กลุ่มแรกประกอบด้วยสามอาคารแรก จะมี Residential College 5 แห่งๆ ละ 400-500 คน ปัจจุบันมีอาจารย์ 31 คน พนักงาน 24 คน มีการจัดการเรียนการสอนด้านวิศวกรรมศาสตร์ พัฒนานักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ปีที่ 1 - 2 ที่ มจร. ราชบุรี และปี 3 - 4 จะเรียนวิชาเฉพาะที่บางมด
- 19 การเรียนการสอนที่ มจร. ราชบุรีได้กำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ กำหนดหลักสูตรเป็นโมดูล แต่ละโมดูลมีความเชื่อมโยงกัน เช่น กลุ่มวิชาวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาทักษะการปฏิบัติ

และกลุ่มวิชาชีพปฏิบัติเชื่อมโยงกับความเป็นจริงของโลก การจัด Residential College เน้นการทำกิจกรรมการอยู่ร่วมกันเป็นสมาชิกของสังคม เพื่อให้รู้จักและเข้าใจตัวเองมากขึ้น การเรียนการสอนเป็นการบรรยายห้องใหญ่ 100 คน มีการเรียนห้องย่อยประมาณ 10-15 คน ทำให้มีการเรียนรู้ร่วมกัน และการฝึก Critical Thinking มีการสอนแบบมิติการสัมภาษณ์ ทดสอบความรู้ที่ลึกลงไปกว่าธรรมดา เน้นการสอนภาษาอังกฤษ มีบรรยากาศของความเป็นสากล และนักศึกษาจะซักถามในห้องเรียนมาก

- 20 การเรียนการสอนที่ มจร. ราชบุรี รุ่นที่ 1 เริ่มเมื่อปี 2556 ปัจจุบันจะรับรุ่นที่ 3 การรับนักศึกษาสามรุ่นเป็น Active Recruitment โดยคณะวิศวกรรมศาสตร์ ส่วนใหญ่เป็นเด็กกรุงเทพฯ และภาคกลาง นักเรียนที่สอบผ่านรอบแรกแล้วจะเข้าค่ายสามวันก่อนเพื่อทดสอบ มจร. ราชบุรีมีบรรยากาศการเรียนรู้ การเรียน Workshop นักศึกษามีทักษะพื้นฐาน มีสมาธิปฏิบัติ วัดผลการเรียนกับกระบวนการเรียนรู้ มีการวัดซ้ำเพื่อดูการพัฒนา ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้กับชุมชนแวดล้อม การทำงานชุมชนเชื่อมโยงกับงานวิจัย การนำคนรอบพื้นที่มาทำงานเพื่อสร้างความสามารถ การพัฒนาโรงเรียนรอบๆ และเขตทุรกันดาร งานวิจัยเป็นกลุ่มแบ่งเป็นเรื่องผึ้ง กลุ่มเคมี (สารสกัดธรรมชาติ) กลุ่มเกษตร Position Farming มันสำปะหลัง กล้วยไม้ เห็ด การจัดกิจกรรม Bee Park กลุ่มโรงเรือนเพาะเห็ด มีการสร้างความสัมพันธ์ระดับอำเภอและจังหวัด ปีหน้ากิจกรรมของ มจร. ราชบุรีจะอยู่ในแผนกลุ่มจังหวัด
- 21 มจร. มีระบบ VDO Conference ใช้ศูนย์กลาง สกอ. เชื่อมโยงได้หลายประเทศ ระบบเชื่อมโยงต่างประเทศพร้อมจะทำ แต่ยังไม่มีการเริ่มกิจกรรม การเรียนการสอนมีการบันทึกอัตโนมัติ ตัดต่อภายในคืนเดียวนักศึกษาสามารถเปิดดูบทวนได้
- 22 มจร. ราชบุรีเน้น Green Campus แบ่งพื้นที่เป็น 3 ส่วน ได้แก่ พื้นที่การศึกษา พื้นที่ Sport Zone รวมถึงการให้บริการกับชุมชนได้ใช้ด้วย เป็นที่แวะพักซื้อของและท่องเที่ยว เป็น Edutainment และพื้นที่ที่เป็นที่ดินทำกิน ถนนสาธารณะ อาคาร มจร. ราชบุรี อยู่ใกล้กัน นักศึกษาต้องใช้จักรยาน จะคงวัฒนธรรมนี้ไว้ ไม่ใช่รถ การเชื่อมโยงดี จะเชื่อมทางเดิน (Walkway) และทางจักรยาน (Bikeway) เพราะหน้าร้อนแดดจัดมาก และมีการวางแผนแม่บท (Master Plan) ให้พื้นที่เชื่อมต่อกันได้ สามารถขยายถนนได้ มีแผนการจัดการเรื่องน้ำ มีระบบบำบัดน้ำเสียตามตึกแบบปิด มีอ่างเก็บน้ำหลายจุด มีการทำเกะน้ำไหล ปลูกลูหญ้าแฝกรอบขอบบ่อ ไม่ส่งน้ำเสียออกไปภายนอก ถ้ามีการขยายตัวของนักศึกษาเต็มพื้นที่ 2,500 คน พื้นที่เก็บน้ำมีเพียงพอ และอาจเจรจากับภายนอกในการนำน้ำจากเทศบาลชัยภูมิมาช่วย ผู้เชี่ยวชาญของ มจร. ราชบุรีได้ทำ Zero Waste ให้กับชุมชนด้วย

ประเด็นความคิดเห็นจากที่ประชุม

- 23 ความก้าวหน้าของ มจร. ราชบุรี ถือว่ามาถูกทาง นักศึกษาอยู่ มจร. ราชบุรีตลอดทั้งวัน สามารถเข้าถึงฟังพาอาจารย์ที่ปรึกษาได้ มีความเป็นเจ้าของ รุ่นพี่รุ่นน้องทำงานด้วยกัน มีความสัมพันธ์กับชุมชน เป็นการเรียนการสอนที่ได้ผล เกิดการเรียนรู้มาก การเรียนการสอนห้องเรียนเล็ก ควรจัดโต๊ะเก้าอี้หันหน้าเข้าหากัน ทำให้มีการโต้ตอบปฏิสัมพันธ์ นักศึกษาเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา มีการทดลองให้เด็กๆ เห็น การจัดระบบการเรียนเป็น VDO Conference ทำให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มเติม ไม่ต้องเดินทาง หากเชื่อมโยงได้กว้างไกลจะยิ่งดี เชื่อมต่อเพื่อมีเพื่อนจากต่างประเทศ ทำให้มีความเป็นสากลเพิ่มขึ้น มจร. ราชบุรี Residential College สามารถจัดระบบการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ต้องฝึกเขียน ฝึกพูดและสื่อสารให้มาก นักศึกษาจะไม่ไปต่างประเทศ

เพราะค่าใช้จ่ายถูกกว่า เป็นการลงทุนที่คุ้มค่า ทำให้แตกต่าง สำหรับ Extra Curriculum Activity ออกแบบให้ดีขึ้นได้ ต้องเพิ่มการสร้างภาวะผู้นำ สอนให้รู้จักความเป็นพิธีการ เช่น การแต่งกายไปงาน Dinner Talk และให้นักศึกษาทำประวัติผลงานของตัวเอง (Portfolio / Profile) ตั้งแต่วันแรกจนครบสี่ปี

- 24 มจร. ราชบุรี เป็นมหาวิทยาลัยกับชุมชน ทำสวนผึ้ง มีปาริชาติ ป่าดั้งเดิม ป่าปลูกใหม่ มีความหลากหลายทางชีวภาพของไม้ยาง มีความท้าทายเชิงวิชาการ หากเกิดผลสามารถถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนได้ และจะเป็นทางผ่านเป็นรู้จักของคนทั่วไปมากขึ้น เพราะอำเภอสวนผึ้งเป็นเสมือนเขาใหญ่ของคนกรุงเทพฯ หากเมืองทวายและประเทศพม่าเปิด อำเภอจอมบึงจะเป็นทางผ่าน และถ้ามีพื้นที่เพียงพอ อาจจัดตั้งศูนย์ชินโครตรอนแห่งที่สองของประเทศไทย
- 25 หากนักศึกษาต้องจ่ายค่าเล่าเรียนจำนวนเต็มด้วยตนเอง มจร. ราชบุรีต้องทำการตลาดให้รู้ชัดเจนว่าจบแล้วไปทำอะไร ต้องทำ มจร. ราชบุรีให้เป็นแหล่งผลิตบัณฑิตในฝัน ควรมีการประเมินและเปรียบเทียบกับนักศึกษาปีหนึ่งและปีสองที่บางมด หากการวัดผลต่างกัน ผลการเรียนของนักศึกษาไม่ดี จะทำการตลาดไม่ได้ ไม่มีนักศึกษามาเรียน
- 26 มจร. ราชบุรีทางกายภาพพื้นที่พันกว่าไร่ การเก็บน้ำสองแสนคิวบิกเมตร ต้องศึกษาน้ำตามธรรมชาติมากักเก็บ มีราษฎรที่เป็นมิตรอยู่ห่างจาก มจร. ราชบุรีสิบกว่ากิโลเมตรมีบ่อน้ำใหญ่ยืมดีให้น้ำฟรีแต่ต้องเจาะท่อเองขอให้รับทำความสะอาดถลกกัน สำหรับน้ำเสีย ต้องแยกออกจากน้ำดี เป็นความรับผิดชอบไม่ให้ออกจากพื้นที่ของมหาวิทยาลัยไปชุมชน และให้มีการนำน้ำกลับมาใช้ซ้ำ (Reuse) ใช้ภายในพื้นที่และระบบกรองตามธรรมชาติ

ความก้าวหน้าการดำเนินงานของศูนย์บริการทางการศึกษาในเมือง (KX)

ดร.ไมตรี วสันติวงศ์

- 27 KX เป็นอาคาร 20 ชั้น (ชั้นใต้ดินถึงชั้น 19) บนถนนกรุงธนบุรี จะมีกิจกรรมให้ความรู้แก่นักศึกษา การจัดหลักสูตร WiL โครงการ iTAP การจัดการเรียนการสอนของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ และบัณฑิตวิทยาลัยด้านการจัดการและนวัตกรรม (GMI) จะมีการร่วมงานกับหน่วยงานพันธมิตร เช่น อุทยานวิทยาศาสตร์ สถาบันยานยนต์ สถาบันอาหาร สถาบันการเงิน มีการตั้งกิจการร่วมทุนระหว่าง มจร. กับ Jacob & Jensen ที่เป็นการศึกษาควบคู่กับการให้บริการการออกแบบของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ฯ เป็นสถานที่ตั้งของ ReDEX มี Designer Workshop และ Social Enterprise
- 28 KX ส่งเสริมการถ่ายทอดนวัตกรรม มีโครงการ Student Entrepreneur Program คิดค่าเช่าพื้นที่กับนักศึกษาที่เป็นผู้ประกอบการทำธุรกิจในระดับมาตรฐาน จัดตั้ง Material Library เป็นแหล่งศึกษาวัสดุสำหรับวงการก่อสร้างและสวนอุตสาหกรรม การจัดนิทรรศการ Innovation Showcase เพื่อการทดลองเชิงวิจัย เป็นตลาดแลกเปลี่ยนต่อยอดเรียนรู้ มีห้องประชุมใหญ่ (Auditorium) จุเกือบ 300 คน มีห้องประชุม 30-40 ที่นั่ง
- 29 KX Management จะเป็นฐานความรู้ให้บริการพัฒนาธุรกิจแก่ KX Community ประกอบด้วย Start up และ Advancing SMEs ที่มีภาคเอกชนขนาดใหญ่ช่วยเหลือ ร่วมกับองค์กรต่างๆ และสภาหอการค้า ร่วมสร้าง

นวัตกรรม เกิดงานวิจัยที่ภาคเอกชนต้องการ สอดคล้องกับเป้าหมายในการสร้างชุมชนสู่นวัตกรรม การสร้างผู้ประกอบการรุ่นใหม่ที่มีความโดดเด่น มั่นคงและก้าวหน้า มีผลิตภัณฑ์ของตนเอง พร้อมเติบโตเป็นกิจการขนาดใหญ่ในอนาคต

- 30 KX จะไม่เป็นภาระต่อมหาวิทยาลัย สามารถเลี้ยงตัวเองได้ โดย Advancing SMEs ดำเนินธุรกิจแบ่งรายได้ให้ มจร. (Revenue Sharing) มีรายได้จากการจัดอบรม การเก็บค่าเช่าที่ทำการ และการเป็นสมาชิก SME Club สมาชิกจะได้รับคำปรึกษาจาก Innovation Clinic ติดต่อห้องปฏิบัติการต่างๆ ของมหาวิทยาลัย ให้ความช่วยเหลือทางเทคนิคสำหรับ SMEs คาดว่าจะทำรายได้ปีละ 12 ล้านบาทจากการให้คำปรึกษา 150 โครงการ ต่อปี อาจขาดทุนในปีแรก ปัจจัยสู่ความสำเร็จของ KX คือ มีความตื่นตัว มีการวางแผนงานรายเดือนทั้ง 12 เดือน และรายสัปดาห์ แต่ใน 3-4 ปีแรก อาจใช้พื้นที่บางส่วนกับหลักสูตรปกติของ มจร. ก่อน เพื่อให้ดำเนินการได้ ส่งเสริมให้มีการจัดนิทรรศการ สัมมนา จัดเลี้ยงที่ KX แทนการจัดที่โรงแรม เป็นพื้นที่กลาง ความเป็นกลาง ไม่เข้าข้างธุรกิจใด
- 31 ความสำเร็จของการก่อสร้างอาคาร KX งานโยธาเสร็จแล้ว เหลือเพียงการตกแต่งภายใน มีลักษณะเด่นของ อาคารชัดเจนที่ไม่ใช่ตึกสำนักงาน พื้นที่ใช้สอยไม่มากนักน้อยกว่าอาคารพาณิชย์ทั่วไป มีการออกแบบเฉพาะ เป็น อาคารเน้นบันได สะท้อนถึงความเชื่อมโยงต่อเนื่อง เน้นการตกแต่งภายใน การจัดกิจกรรม การสร้างฐานลูกค้า มจร. ลงทุน 404 ล้านบาท งบอุดหนุนจากรัฐ 280 ล้านบาท รวมเป็น 684 ล้านบาท

ประเด็นความคิดเห็นจากที่ประชุม

- 32 มจร. มีโครงการขนาดใหญ่ 3 โครงการ โครงการแรก มจร. ราชบุรี ต้องหาวิธีบริหารให้ได้ประโยชน์สูงสุด สร้าง ความเข้าใจกับคนในและนอกมหาวิทยาลัย แนวโน้มค่าใช้จ่ายอยู่กับโครงการใหญ่ที่สองเป็นการลงทุน Industrial Park และ Research Park ที่ มจร. บางขุนเทียน และโครงการใหญ่ที่สามคือ KX ซึ่งตรงกันข้ามกับ มจร. ราชบุรีที่เป็นพื้นที่สีเขียวมีป่าไม้ KX เป็นเรื่องทำลาย เป็นการปฏิรูป มจร. อาจมี มจร. เพียงแห่งเดียวใน ประเทศไทยที่คิดนอกกรอบ อยากให้ช่วยกันคิดว่าลงทุนไปแล้วหกร้อยกว่าล้านบาท ต้องใส่เงินอีกปีละห้าสิบล้านบาท เป็น Operating Cost ต้องทำงานหนักอีกมาก ความทุ่มเทเสียสละและการสนับสนุนทั้งสามโครงการของอาจารย์ทุกคณะใน มจร. จะช่วยให้ประสบความสำเร็จและเจริญก้าวหน้าต่อไปได้
- 33 KX ปรับเปลี่ยนจาก Bangkok CODE (เน้นการสร้าง Community of Designer) ต้องมองประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นกับ Bangkok CODE ซึ่งทำไม่เป็น ไม่ได้ให้เวลาเต็มที่ ปัญหาไม่ถูกแก้ไข KX จึงต้องมองไปข้างหน้า ประเมินการรายได้รายจ่าย ทำ Cash Flow Income แต่ละปี เรื่องการเงินต้องคิดรอบคอบ ปรึกษาท่านพิสิฐ ลี้อาธรรม ช่วยได้มาก ในฐานะ มจร. เป็นเจ้าของอาคารทั้งหมด มหาวิทยาลัยต้องรับภาระถ้าเกิดปัญหา จึงต้องบริหารความเสี่ยง (Risk Management) เสี่ยงมากจะรับภาระไม่ไหว ขอเสนอ Partnership Concept ในการลงทุน ควรยอมสละความเป็นเจ้าของส่วนหนึ่งให้กับพันธมิตรที่มีความรู้ความสามารถร่วมลงทุน เป็นการกระจายและบริหารความเสี่ยงได้ดีกว่า การพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ที่ดินใกล้สถานีรถไฟฟ้าอาจช่วยให้ การเงินของมหาวิทยาลัยดีขึ้น และควรมีบริษัทเข้าบริหารจัดการ ไม่คิดทำเองเพราะไม่ถนัด

- 34 มจร. ต้องทำความเข้าใจโครงการ KX กับคนในมหาวิทยาลัยและคนภายนอก จัดทีมสื่อสารภายในมหาวิทยาลัย ต้องกำหนดกฎระเบียบขั้นตอนที่ชัดเจน อาจารย์จะได้ช่วยและร่วมดำเนินการ ทำให้ KX เป็นส่วนหนึ่งของการสอนการวิจัย ปรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้เข้ากับบริบทมากขึ้น KX เป็นพัฒนาการศึกษาของมหาวิทยาลัยอีกระดับ มีเทคนิคนวัตกรรมใหม่จากวงการอุตสาหกรรมธุรกิจที่ต้องเรียนรู้ รวมทั้งแผนระดับประเทศ มีการบริการชุมชน ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามาใช้พื้นที่ได้ เป็น Social Lab ช่วยพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะทางสังคม เป็น Open Learning Platform, Learning Space, Knowledge Business สร้างปฏิสัมพันธ์ให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกิดเนื้อหาใหม่ใช้ในการเรียนการสอน ซึ่ง มจร. มีพื้นฐานดีต่อยอดหรือรับการถ่ายทอดความรู้ไม่ยาก จุดเด่นนี้จะช่วยให้บัณฑิตที่จบไปแล้วกลับมาเรียนรู้ หรือบัณฑิตที่จบการศึกษาแล้วไปทำงานกลับมาเป็นผู้ประกอบการที่ KX
- 35 เป้าหมายที่ KX กำหนดไว้ ตรงกับ นโยบายส่งเสริมการลงทุนแนวใหม่ของ BOI มุ่งเน้นการสร้างพันธมิตร โดยเฉพาะ Start up และ SMEs จะได้รับประโยชน์ในการก่อสร้างตัว ช่วยให้เติบโตทางธุรกิจ โดยจะแบ่งปันรายได้ (Revenue Sharing) และจ่ายค่าสมาชิก เพื่อจะได้รับความช่วยเหลือด้านวิจัยพัฒนา นอกจากนี้ KX มีเป้าหมายให้สิทธิประโยชน์ในการลงทุนด้านวิจัยและการออกแบบทั้งผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ ช่วยตอบสนองความต้องการของภาคเอกชนได้รวดเร็ว แก้ไขปัญหาได้แท้จริงอย่างมืออาชีพ นำนักศึกษาไปเชื่อมโยงการเรียนรู้ทราบปัญหาแล้วนำมาวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการ และ KX ควรมีคลังข้อมูลที่สมาชิกเข้าถึงได้ เห็น Profile ของ มจร. โดยมีบริษัท นววิวรรธ จำกัด ทำหน้าที่ดูแลทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย
- 36 KX จะชวนพันธมิตร Start up และ SMEs ลงทุนด้าน Social Enterprise ด้วย ทำกิจการเพื่อสังคมและใส่เทคโนโลยีจะมีโอกาสเกิดนวัตกรรม บริษัทใหญ่ก็จะเข้าร่วมด้วย สร้างรายได้คืนมหาวิทยาลัยเพื่อทำภารกิจอื่นและนำไปสู่การสร้างสมรรถนะและความสามารถของประเทศ ช่วยให้หลุดพ้นจากกลุ่มประเทศรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap) เป็นการสนองนโยบายระดับชาติ การหาพันธมิตรกับบริษัทใหญ่ ไม่จำเป็นต้องส่งเสริมบริษัทใหญ่เพราะมีความมั่นคงแข็งแรงแล้ว ควรเป็นพันธมิตรด้าน CSR หรือ CSV ที่ช่วยเหลือและกระตุ้น Start up และ SMEs เพิ่มประสิทธิภาพ หากมีกระบวนการของรัฐช่วยเหลือเหมือนประเทศญี่ปุ่นและสิงคโปร์ เช่น การลดหย่อนภาษีและส่งเสริมงานวิจัย บริษัทใหญ่เข้ามาครอบงำไม่ได้
- 37 ใน 2-3 ปีแรกขอให้ มจร. ช่วยกันเองก่อน เช่น คณะเทคโนโลยีสารสนเทศไปจัดทำหลักสูตรพิเศษ กลุ่มงานนวัตกรรมและพันธมิตรต้องขยายตัวไปทำงาน ควรส่งเสริมกิจกรรมของคณะต่างๆ ไปใช้พื้นที่ แทนการใช้โรงแรม คิดค่าบริการเท่ากันหมดทั้งภายในและภายนอก ไม่ลดราคา คณะและมหาวิทยาลัยอาจสมทบร่วมกัน แต่ KX ต้องคำนึงถึงค่าใช้จ่ายบริการที่มีการแข่งขันสูง การขายพื้นที่และจัดสัมมนามีความเสี่ยง การจัดประชุมที่โรงแรมสะดวกกว่า จึงต้องมีความพร้อมของระบบการบริหารจัดการและการจัดอาหาร รวมถึงให้มีพื้นที่ให้บริการ Outlet ที่ช่วย SMEs เรื่องเทคโนโลยี ผลผลิตเชิงเกษตร มุมอาหารสุขภาพของสมาชิก จะเป็นประโยชน์มากกว่า
- 38 สภามหาวิทยาลัยขอสนับสนุนในหลักการ เพราะ KX เป็นโครงการที่มีคุณภาพมาก SMEs ส่วนใหญ่ต้องการความช่วยเหลือ เช่น การทำบัญชี KX จะเป็นที่พักพิงและช่วยเหลือ มี Know-how เทคโนโลยีการผลิต มีเครือข่าย ฐานข้อมูล มี Tele Conference ที่พร้อมให้ภาคธุรกิจใช้ติดต่อสื่อสาร นอกเหนือจากการจัดหลักสูตรกับ Jacob & Jensen ฝากเรื่องความเป็นสากลด้วย ทำให้ KX เป็นแหล่งความรู้และเป็นผู้นำการติดต่อประสานงานกับทั่วโลก

- 39 การมองไปข้างหน้าและระยะยาว ต้องสร้างคน พัฒนาคณะเป็นครูที่มีหน้าที่ผลิตบัณฑิต การทำวิจัย บริการวิชาการก็เป็นการผลิต ไม่ได้แยกเป็นงานที่ทำกับอุตสาหกรรม แต่เป็นการทำเพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิต มจร. ทุกงานในทุกแห่งเป็น Total Learning Space ของ มจร.
- 40 ในการปรับปรุงทางกายภาพ ควรมีทางเชื่อมที่ติดต่อกันได้สะดวกกับสถานีรถไฟฟ้า การออกแบบภายในอาคาร ควรเอื้อต่อผู้สูงอายุ มีบันไดและมีลิฟต์ด้วย ส่วนตราสัญลักษณ์ แม้จะทำให้อ่านเป็น CX ได้แต่เครื่องหมายนี้ น่าสนใจ คล้ายปลาตะเพียน ในภาคกลางมีความหมายว่าปราดเปรียวเจริญเร็ว เป็นมงคลแปดประการ (อัฐมิ่งคลา) ประเทศภูฏานก็มีปลาเป็นสัญลักษณ์แสดงถึงความมั่นคงถาวร
- 41 ท่านนายกสภามหาวิทยาลัยกล่าวว่าการประชุม Retreat คราวหน้าขอผ่อนไปครู่ มจร. บางมด จะปฏิรูปอะไร ได้บ้างให้เป็นมหาวิทยาลัยที่เข้มแข็งก้าวหน้าขึ้นไป การพัฒนาการเรียนการสอน การสร้างคน การผลิตบัณฑิต ด้านกายภาพ เงินสะสมมหาวิทยาลัย มีความเสี่ยงหรือไม่ และ มจร. บางขุนเทียน เรื่องการสร้างพันธมิตรกับ กทม. ที่ต้องสนับสนุนงานของมหาวิทยาลัยเป็นอย่างไร ช่วยเหลือมากพอหรือไม่
- ขอขอบคุณทุกท่านที่ร่วมกันประชุม Retreat สนทนาหารือในเรื่องสำคัญของมหาวิทยาลัยให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับ ข้อคิดเห็นไปปรับปรุงพัฒนาให้ประสบความสำเร็จ ขอขอบคุณและปิดประชุม
- 42 รศ.ดร.ศักรินทร์ ภูมิรัตน ขอขอบคุณนายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัย กรรมการส่งเสริมมหาวิทยาลัย และอาจารย์ทุกคน คราวหน้าจะประชุมเรื่อง มจร. บางมด และ มจร. บางขุนเทียน ท่านพิสิฐ ลี้อาธรรม ได้ช่วยติดต่อเรื่องการบริจาคที่ดินใกล้บางขุนเทียน และพื้นที่ใกล้บางมด กราบขอบพระคุณ